

Številka: IPP 5612-76/2021/47

Ljubljana,

EVA 2021-1811-0068

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zunanjih zadevah – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zunanjih zadevah in ga posreduje Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA VLADE

Prejmejo:

– ministrstva in vladna služba

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v Državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Vlada Republike Slovenije predlaga obravnavo predloga zakona po skrajšanem postopku, saj gre v tem primeru za manj zahtevne spremembe in dopolnitve Zakona o zunanjih zadevah, je pa bistveno da se čim uredijo. Vsebina sprememb in dopolnitev ne prinaša zahtevnih sistemskih sprememb zakonske ureditve tega področja, ampak gre pretežno za aktualiziranje zakona glede na uveljavljeno diplomatsko prakso oziroma optimizacijo delovanja slovenske diplomacije. Kot izhaja iz vsebine predloga, gre za dopolnitve in poenotenje določenih pogojev za mesta v zunanji službi zaradi upoštevanja določenih delovnih izkušenj (npr. 15. člen), primernejšo ureditev mirovanja pravic in obveznosti za uslužbence, ki se zaposlijo pri mednarodnih organizacijah (38.a člen), primerljivost z ureditvijo v notranji službi glede dela preko polnega delovnega časa in pripravljenosti za delo (47. in 48. člen), ureditev priznanja zavarovalne dobe za zakonce, ki javne uslužbence spremljajo v tujini (51. člen), ureditev možnost povračila dela šolnine v Republiki Sloveniji za otroka po vrnitvi javnega uslužbenca v Republiko Slovenijo (55.a člen), uskladitev nekaterih določb z zakonodajo s področja varstva osebnih podatkov (npr. 29.b, 61. in 62. člen), diplomatska praksa narekuje spremembo iz poglavja »tuja diplomatska predstavništva v Republiki Sloveniji« (npr. 59., 60., 61. in 65.), nov člen pa ureditev možnost izplačevanja prispevkov mednarodnim organizacijam.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Samuel Žbogar, državni sekretar v Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve,
- Marko Štucin, državni sekretar v Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve,
- mag. Renata Cvelbar Bek, generalna sekretarka v Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve,
- Jana Kvaternik, vodja Kadrovske službe v Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve,
- mag. Gregor Pelicon, vodja Službe za pravne zadeve in javna naročila v Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- Tanja Fajon, ministrica za zunanje in evropske zadeve,
- Samuel Žbogar, državni sekretar v Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve,
- Marko Štucin, državni sekretar v Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve,
- mag. Renata Cvelbar Bek, generalna sekretarka v Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve.

5. Kratek povzetek gradiva:

S predlaganimi spremembami 15. člena Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. [113/03](#) – uradno prečiščeno besedilo, [20/06](#) – ZNOMCMO, [76/08](#), [108/09](#), [80/10](#) – ZUTD, [31/15](#) in [30/18](#) – ZKZaš; v nadaljnjem besedilu: ZZZ–1) bo mogoče določiti uporabo diplomatskih nazivov za uradnike iz drugih organov za delo v predstavnih v tujini na način, ki bo bolj primerljiv s sistemom, ki je določen za uporabo diplomatskih nazivov v zunanji službi za diplomate iz Ministrstva za zunanje in evropske zadeve (v nadaljnjem besedilu: MZEZ). Enakopravnejša obravnava in enako plačilo glede na primerljive delovne izkušnje bo imelo tudi pozitivne učinke na popolnitve prostih delovnih mest in lažje doseganje zastavljenih ciljev Republike Slovenije na področju zunanje politike.

S spremembo v 16. členu se širi področje opravljanja strokovnega dela, ki ga na diplomatskih predstavnih in konzulatih v tujini lahko opravlja tudi lokalno osebje. Poleg nalog z gospodarskega in kulturnega področja ter področja odnosov z javnostmi bo z novo ureditvijo lokalno osebje lahko opravljalo posamezne strokovne naloge, ki so povezane s konzularnimi opravili, ter pokrivali vsebine iz pristojnosti posamezne mednarodne organizacije. Zaradi boljše organiziranosti dela na diplomatskih predstavnih in konzulatih in dejstva, da so lokalno zaposleni zelo pomemben kader pri delovanju slovenske diplomatske mreže, saj globlje poznajo lokalne razmere, običaje in jezik države ter zaradi tega lahko pripomorejo k boljši komunikaciji med državama in uspešnosti delovanja slovenskega diplomatskega predstavništva, predlagamo spremembo in dopolnitev člena.

V 16.a členu se ureja pravna podlaga za varnostno preverjanje kandidatov za častne konzularne funkcionarje Republike Slovenije in uskladitev s predpisi s področja varstva osebnih podatkov.

Z novim 29.b členom se ureja pravna podlaga za zbiranje osebnih podatkov za nudenje podpore kandidaturam slovenskih državljanov, ki kandidirajo za delovna mesta v mednarodnih organizacijah.

S predlagano spremembo 38.a člena ZZZ-1, ki ukinja določitev pogodbene kazni, če se diplomat ne vrne z mirovanja pravic in obveznosti iz delovnega razmerja, bo MZEZ izenačilo pravice diplomatov z drugimi javnimi uslužbenci glede mirovanja pravic in obveznost iz delovnega razmerja ter omogočilo nadomestne zaposlitve v času odsotnosti uslužbencev na mirovanju. Sprememba bo pozitivno vplivala na nemoteno opravljanje del in nalog na področju zunanjih zadev in omogočila lažje uveljavljanje interesov Republike Slovenije v mednarodnem okolju.

S predlaganimi spremembama 47. in 48. člena ZZZ-1 se poenoti ureditev delovnega časa in pripravljenosti na delo javnih uslužbencev, ki opravljajo dela v zunanji službi z javnimi uslužbenci, ki opravljajo delo v notranji službi ministrstva. Člena bi se začela uporabljati s 1. 11. 2024, ker je treba uskladiti podzakonske akte s spremenjenima določbama.

S predlagano spremembo 51. člena se želi vzpostaviti zakonska podlaga za vštetje obdobja prostovoljne vključitve v obvezno zavarovanje, ko so bili prispevki dejansko plačani, v pokojninsko dobo brez dokupa od 1. 1. 2013 do uveljavitve predlagane spremembe ZZZ-1 v 51. členu ter za ponovno odmero pokojnine tistim partnerjem, ki so se že predčasno upokojili po 1. 1. 2013.

V 55. členu se ureja pravna podlaga, da upravne postopke na diplomatskih predstavnih in konzulatih lahko vodijo tudi javni uslužbenci, ki so razporejeni na strokovno-tehnična delovna mesta, kar je izredno pomembno zaradi nemotenega delovanja diplomatskih predstavništev in konzulatov ter

nudnja vseh storitev slovenskim in tujim državljanom (vizumski postopki, vloge za izdaje osebnih dokumentov ipd.).

S predlogom dopolnitve zakona z novim 55.a členom ZZZ-1 se določa zakonska podlaga oziroma pravica, da bodo diplomati (in drugi uslužbenci) po vrnitvi iz tujine upravičeni do 90-odstotnega povračila šolnine za otroka, ki je bil vključen v program predšolske vzgoje oziroma osnovnošolskega ali srednješolskega izobraževanja v času bivanja v tujini in se po vrnitvi v Republiko Slovenijo vključi oziroma vpiše v program osnovnošolskega ali srednješolskega izobraževanja po programu mednarodne organizacije Evropske šole ali po programu mednarodne organizacije International Baccalaureate Office, ki se sofinancira iz javnih sredstev.

S spremembo 59. člena se ureja pravna podlaga za zbiranje, evidentiranje in hrambo osebnih podatkov o kandidatih za vodje tujih diplomatskih predstavništev.

S spremembo 60. člena se določi kot oseba za sprejem kopij poverilnih pisem vodij tujih diplomatskih predstavništev tudi vodja diplomatskega protokola. To se ureja v zakonu glede na že izoblikovano prakso.

V predlogu spremembe 61. člena gre za dopolnitev z vsemi kategorijami članov tujih predstavništev, kot jih določa Dunajska konvencija o diplomatskih odnosih (tudi vojaški, pomorski, letalski in policijski atašeji), ki morajo skozi postopek pridobitve akreditacije v MZEZ. V členu se uredi tudi pravna podlaga za zbiranje osebnih podatkov, ki so potrebni, da MZEZ izpelje postopek akreditacije.

S spremembo 62. člena se celovito uredi sistem izdaje diplomatskih, konzularnih in službenih izkaznic ter natančno določi kategorije upravičencev (tudi nove: lokalni uslužbenci in drugi vzdrževani družinski člani) ter pogoje za izdajo izkaznic. Opredeli se tudi status, ki ga z izdajo izkaznice pridobi član rezidenčnega predstavništva. Ukinja se izdaja izkaznic družinskim članom osebja nerezidenčnih akreditiranih predstavništev, ker ti ne bivajo v Republiki Sloveniji. Prav tako se v tem členu terminologija uskladi z uradnim prevodom Dunajske konvencije o diplomatskih odnosih in Dunajske konvencije o konzularnih odnosih.

S spremembo 62.a člena se uredi pravna podlaga za vodenje evidence o izdanih izkaznicah, kot jih določa 62. člen za potrebe izvajanja nalog MZEZ.

Prav tako se v 65. členu uredi pravna podlaga za zbiranje, evidentiranje in hrambo osebnih podatkov o kandidatih za vodje konzulatov in v 66. členu pravna podlaga za pridobitev potrdila, da kandidat ni v kazenskem postopku, in potrdila, da ni pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje, ki sta potrebni za postopek, v katerem se ugotavlja osebna primernost kandidata. Z novo ureditvijo bo Vlada Republike Slovenije na predlog MZEZ lahko sprejela sklep, da se tuji konzulat, ki ga vodi častni konzul zapre, če država pošiljateljica novega častnega konzula ne predlaga v roku enega leta od prenehanja funkcije prejšnjemu častnemu konzulu.

S predlogom novega poglavja VI.a ZZZ-1 se uredi pravna podlaga za plačila prostovoljnih prispevkov, ki jih MZEZ nakazuje mednarodnim organizacijam in drugim mednarodnem telesom. O razlogih in višini prispevka MZEZ prehodno seznanji Vlado Republike Slovenije. Sredstva zagotovi v svojem proračunu.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	uskklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE

č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Finančne posledice bodo ocenjene za predlagano dopolnitev zakona z novim 55.a členom ter 47. in 48. členom, saj spremembe drugih predlaganih členov po oceni predlagatelja ne bodo povzročile dodatnih finančnih posledic.

Ocena finančnih posledic bo znana po opravljenem medresorskem usklajevanju.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti				
Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje				
Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije				
Ministrstvo za finance				

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport				
Ministrstvo za kulturo				
Ministrstvo za notranje zadeve				
Ministrstvo za obrambo				
Ministrstvo za pravosodje				
Ministrstvo za zdravje				
Ministrstvo za javno upravo				
Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo				
Ministrstvo za infrastrukturo				
Ministrstvo za naravne vire in prostor				
Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj				
Ministrstvo za naravne vire in prostor				
Ministrstvo za solidarno prihodnost				
Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano				
Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve	1811-11-0001 - Zunanjepolitično delovanje	3663 - Meddržavno sodelovanje		
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

/

II. Finančne posledice za državni proračun

/

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

/

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

/

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

/

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Tanja Fajon
MINISTRICA

EVA 2021-1811-0068

Številka:
Ljubljana, dne

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP :

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zunanjih zadevah in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA VLADE

PREJMEJO:
– ministristva in vladne službe

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o zunanjih zadevah (Uradni list RS, 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš) se drugi odstavek 15. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Na podlagi postopka premestitve iz državnega organa ali javnega zavoda, javne agencije oziroma druge pravne osebe javnega prava delo v predstavništvih začasno opravljajo tudi uslužbenci oziroma uslužbenke (v nadaljnjem besedilu: uslužbenci) z gospodarskega, kulturnega, kmetijskega, šolskega, okoljskega, znanstvenega, informativnega in drugih področij. Prejemki iz delovnega razmerja in začasna uporaba diplomatskega naziva v času razporeditve v tujino se uslužbencem določijo glede na ustrezen diplomatski naziv, upoštevajoč pridobljeni uradniški naziv, pri čemer se diplomatski naziv dodatno zviša za eno stopnjo, kadar imajo uslužbenci vsaj tri leta, oziroma za dve stopnji, kadar imajo uslužbenci več kot šest let delovnih izkušenj, pridobljenih z delom v zunanji službi, in sicer:

- uradniku v nazivu prve stopnje glede na diplomatski naziv prvi svetovalec;
- uradniku v nazivu druge in tretje stopnje glede na diplomatski naziv svetovalec;
- uradniku v nazivu četrte in pete stopnje glede na diplomatski naziv I. sekretar;
- uradniku v nazivu šeste in sedme stopnje glede na diplomatski naziv II. sekretar;
- uradniku v nazivu osme stopnje glede na diplomatski naziv III. sekretar;
- uradniku v nazivu devete stopnje glede na diplomatski naziv ataše.«.

2. člen

Spremeni se drugi odstavek 16. člena tako, da se glasi:

»Lokalno osebje lahko pod pogoji, ki jih določi minister, opravlja posamezne strokovne naloge na gospodarskem področju, področju javne diplomacije, na področju odnosov z javnostmi, za pomoč pri konzularnih opravilih ter na področju strokovnih vsebin iz pristojnosti posamezne mednarodne organizacije.«.

3. člen

Spremeni se prvi odstavek 16.a člena tako, da se glasi:

»Za zmanjšanje varnostnega tveganja za osebe, objekte in dejavnost ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, se pred začetkom opravljanja dela v skladu s tem členom varnostno preverijo:

- kandidati za častne konzularne funkcionarje Republike Slovenije;
- lokalno osebje na predstavništvih v tujini;
- študentje, ki opravljajo delo na predstavništvih ali v notranji službi ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve; in
- fizične osebe pogodbenih izvajalcev ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, pri katerih se potreba po varnostnem preverjanju predhodno določi v pogodbi (v nadaljnjem besedilu: preverjana oseba).«.

V 16.a členu se za petim odstavkom doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»Če se varnostni zadržek ugotovi pri preverjanju kandidata za častnega konzularnega funkcionarja Republike Slovenije, preverjana oseba ne more biti imenovana na navedeno funkcijo.«.

Dosedanja šesti in sedmi odstavek postaneta sedmi in osmi odstavek.

Dosedanji sedmi odstavek, ki postane osmi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»Dokumentacija varnostnega preverjanja in evidenca iz prejšnjega odstavka tega člena se hranita pet let po prenehanju dela preverjane osebe v ministrstvu, pristojnem za zunanje zadeve, ali po prenehanju funkcije častnega konzularnega funkcionarja Republike Slovenije oziroma po zaključku varnostnega preverjanja, če s preverjano osebo ni bila sklenjena pogodba o zaposlitvi ali ni bila imenovana za častnega konzularnega funkcionarja Republike Slovenije, po tem se dokumentacija in evidenca ustrezno uničita.«.

4. člen

Za 29.a členom se doda nov 29.b člen, ki se glasi:

»29. b člen

(obdelovanje osebnih podatkov za namen nudenja podpore kandidaturam)

Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, za namen nudenja podpore kandidaturam slovenskih državljanov za delovna mesta v mednarodnih organizacijah obdeluje naslednje osebne podatke slovenskih državljanov, ki so zaposleni ali se želijo zaposliti v mednarodnih organizacijah, na podlagi njihove osebne privolitve:

- osebno ime;
- življenjepis;
- delovno mesto v mednarodni organizaciji;
- trajanje mandata v mednarodni organizaciji;
- elektronski naslov;
- telefonska številka.

Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, vodi evidenco osebnih podatkov iz prvega odstavka tega člena. Osebni podatki iz prvega odstavka se lahko obdelujejo najdlje pet let po poteku mandata posameznika v mednarodni organizaciji, če v tem času ponovno ne kandidira za delovno mesto v isti ali v drugi mednarodni organizaciji.«.

5. člen

38.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»38.a člen

(mirovanje pravic in obveznosti zaradi dela v mednarodnih organizacijah)

Diplomat, ki se za določen čas zaposli v mednarodni organizaciji, je upravičen do mirovanja pravic in obveznosti v ministrstvu, pristojnem za zunanje zadeve, za določen čas, ki ne presega deset let. Diplomat z ministrstvom sklene sporazum o mirovanju pravic in obveznosti, v katerem se določijo pogoji mirovanja.

Po preteku časa mirovanja se diplomat brez javnega natečaja takoj vrne na delo v ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, sicer pravico do vrnitve izgubi. Ob sklenitvi sporazuma iz prvega

odstavka tega člena se lahko za nadomeščanje diplomata, ki mu mirujejo pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, za opravljanje delovnih nalog, ki jih je opravljal, sklene pogodba o zaposlitvi za določen čas.

Obdobje zaposlitve v mednarodni organizaciji v skladu s tem členom se diplomatu šteje v napreduvalno obdobje v skladu pravili o ocenjevanju, ki jih določi minister, pristojen za zunanje zadeve.«.

6. člen

V 47. členu se črta tretji odstavek.

7. člen

V 48. členu se spremeni prvi odstavek tako, da se glasi:

»Diplomat je v skladu s predpisi, ki urejajo pripravljenost za delo, v pripravljenosti za delo na delovnem mestu, na določenem kraju ali doma.«.

Peti odstavek se črta.

8. člen

51. člen se spremeni tako, da se glasi:

»51. člen

(priznanje zavarovalne dobe in pravica do vrnitve zakonca v delovno razmerje)

Čas bivanja zakonca diplomata, ki je na delu v tujini, se všteje v zavarovalno dobo, če je bil zakonec do odhoda v tujino v delovnem razmerju, samozaposlen ali prijavljen na zavodu za zaposlovanje. Sredstva za plačilo in revalorizacijo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti se zagotovijo v proračunu. Zakonec iz prvega stavka tega odstavka je vključen v obvezno zdravstveno zavarovanje kot vzdrževani družinski član.

Zakonec diplomata iz prvega odstavka tega člena, ki z diplomatom biva v tujini in ima stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji, se prostovoljno vključi v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje za čas diplomatovega dela v tujini, če z njim biva v tujini in je bil do odhoda v tujino v delovnem razmerju, samozaposlen ali prijavljen na zavodu za zaposlovanje več kot šest mesecev. Prostovoljna vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje se ne glede na določbe zakona, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, šteje kot pokojninska doba brez dokupa. Zavarovanec je zavezanec za prijavo nosilcu zavarovanja z obvezno prijavo ali odjavo zavarovanja. Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, je zavezanec za plačilo prispevkov zavarovanca in prispevkov delodajalca po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Zavarovalna podlaga iz prejšnjega odstavka nastane naslednji dan po tem, ko zakoncu diplomata zaradi odhoda diplomata v tujino preneha delovno razmerje oziroma je izbrisan iz registra samozaposlenih oziroma je odjavljen z zavoda za zaposlovanje, in preneha z dnem, ko diplomatu preneha razporeditev v zunanjo službo, ko zakonec preneha bivati z diplomatom v tujini ali se zakonec zaposli oziroma prijavi v register samozaposlenih. Vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ni mogoča pred odhodom diplomata v tujino. Če je zakonec diplomata obvezno zavarovan po predpisih, ki urejajo starševsko varstvo, nastane zavarovalna podlaga iz prejšnjega odstavka naslednji dan po poteku prejemanja prejemkov iz zavarovanja za starševsko

varstvo oziroma preneha z dnem začetka prejemanja prejemkov iz zavarovanja za starševsko varstvo.

Osnova za plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zakonca diplomata iz prvega odstavka tega člena je enaka osnovi, od katere so bili plačani prispevki v zadnjem polnem mesecu pred njegovim odhodom v tujino. Ob prejemanju bolniškega nadomestila oziroma nadomestila za nego otroka ali družinskega člana se upošteva zadnji polni mesec, ki ni vključeval navedenih nadomestil, če je to ugodneje za zakonca diplomata. Če je bila osnova za plačilo prispevkov za zadnji polni mesec pred odhodom v tujino za več kot 25 % višja od povprečja zadnjih šestih mesecev, se kot osnova za plačilo prispevkov upošteva povprečje plače ali nadomestil v zadnjih šestih mesecih, razen če se je osnova zvišala zaradi zaključka dela s krajšim delovnim časom na podlagi zakona, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke. Osnova ne more biti nižja od najnižje osnove za prostovoljno vključitev v obvezno zavarovanje, kot jo določa zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Osnova za plačilo prispevkov iz prejšnjega odstavka se revalorizira z letno stopnjo rasti povprečne plače v Republiki Sloveniji. Revalorizacija se izvede enkrat v koledarskem letu, in sicer naslednji mesec, ko organ, pristojen za statistiko, objavi podatek o višini povprečne plače v Republiki Sloveniji za preteklo koledarsko leto. Revalorizacija se izvede samo za tiste zakonce diplomatov, ki ob koncu koledarskega leta, na katerega se nanaša letna stopnja rasti povprečne plače, bivajo v tujini vsaj devet mesecev. Sredstva za plačilo in revalorizacijo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti se zagotovijo v proračunu.

Zakonec diplomata iz prvega odstavka tega člena, ki z diplomatom biva v tujini, ima za čas bivanja z diplomatom v tujini v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, pravico do suspenza pogodbe o zaposlitvi. Med suspenzom pogodbe o zaposlitvi mirujejo pogodbene in druge pravice ter obveznosti iz delovnega razmerja, ki so neposredno vezane na opravljanje dela. Med suspenzom pogodbe o zaposlitvi delodajalec ne sme odpovedati pogodbe o zaposlitvi, razen če so podani razlogi za izredno odpoved ali če je uveden postopek za prenehanje delodajalca.

Pravice iz prvega in drugega odstavka tega člena ima tudi oseba, ki je pred odhodom diplomata v tujino z njim živela v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo.

Določbe prvega do sedmega odstavka tega člena se uporabljajo tudi za zakonce javnih uslužbencev iz tretjega in četrtega odstavka 15. člena tega zakona.«.

9. člen

Spremeni se 55. člen tako, da se po novem glasi:

»55. člen (pooblastilo za vodenje in odločanje v upravnih postopkih)

Delavce, ki opravljajo spremljajoča dela na diplomatskih in konzularnih predstavništvih, se lahko zaradi delovnih potreb pri vodenju upravnih postopkov pooblasti za vodenje in odločanje v upravnih postopkih.«.

10. člen

Za 55. členom se doda nov 55.a člen, ki se glasi:

**»55. a člen
(povračilo dela šolnine za otroka po vrnitvi diplomata iz zunanje službe)**

Diplomatu, ki je bil napoten na delo v tujino in čigar otrok je bil vključen v program predšolske vzgoje oziroma osnovnošolskega ali srednješolskega izobraževanja v času bivanja v tujini, po vrnitvi v Republiko Slovenijo pripada 90-odstotno povračilo stroškov šolnine, če se otrok vključi oziroma vpiše v program osnovnošolskega ali srednješolskega izobraževanja po programu mednarodne organizacije Evropske šole ali po programu mednarodne organizacije International Baccalaureate Office, ki se sofinancira iz javnih sredstev.

Določbe tega člena se uporabljajo tudi za delavce, ki opravljajo spremljajoča dela v zunanji službi, druge javne uslužbenke in funkcionarje, ki so na podlagi drugih predpisov napoteni na delo v tujino, in javne uslužbenke, ki so imeli sklenjen sporazum o mirovanju pravic in obveznosti pri delodajalcu zaradi začasne zaposlitve v mednarodni organizaciji.

Stroške dela šolnine krije organ, pri katerem je javni uslužbenec zaposlen ali pri katerem funkcionar opravlja javno funkcijo. Če gre za napotenega pedagoškega oziroma drugega strokovnega delavca v skladu s predpisi s področja izobraževanja, ki se po vrnitvi z napotitve ne zaposli v državni upravi, krije stroške dela šolnine za njegovega otroka organ, ki mu je zagotavljal sredstva za stroške plače in drugih prejemkov za delo v tujini v času napotitve.

Sredstva za kritje dela šolnine pristojni organ iz prejšnjega odstavka zagotavlja neposredno šoli, v katero je otrok vpisan, na podlagi pogodbe o sofinanciranju šolnine, ki jo sklene s šolo in starši.

Način izvrševanja sofinanciranja dela šolnine iz prejšnjega odstavka podrobneje uredi Vlada Republike Slovenije.«.

11. člen

59. člen se spremeni tako, da se glasi:

**»59. člen
(soglasje za imenovanje vodje tujega diplomatskega predstavništva)**

Soglasje za imenovanje vodje diplomatskega predstavništva tuje države, razen za odpravnika poslov, daje predsednik Republike Slovenije po pridobitvi mnenja ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, ki o izdanem soglasju obvesti tujo državo.

Soglasje za imenovanje stalnega odpravnika poslov daje minister, pristojen za zunanje zadeve.

V postopku pridobitve soglasja tuje diplomatsko predstavništvo ministrstvu posreduje življenjepis z naslednjimi osebnimi podatki kandidata: ime in priimek, datum rojstva, kraj rojstva, spol, državljanstvo, izobrazba, znanje tujih jezikov in delovne izkušnje ter druge podatke, ki jih posreduje diplomatsko predstavništvo. Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, oblikuje mnenje po pridobitvi mnenj vseh pristojnih organov.

Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, osebne podatke iz prejšnjega odstavka tega člena hrani trajno.«.

12. člen

60. člen se spremeni tako, da se glasi:

**»60. člen
(poverilna in predstavitvena pisma vodij tujih diplomatskih predstavništev)**

Poverilno pismo vodje tujega diplomatskega predstavništva, razen odpravnika poslov, sprejme predsednik Republike Slovenije potem, ko je kopijo že sprejel minister, pristojen za zunanje zadeve, ali državni sekretar ali vodja diplomatskega protokola ali diplomat na visokem položaju v ministrstvu, pristojnem za zunanje zadeve, po pooblastilu ministra, pristojnega za zunanje zadeve.

Predstavitveno pismo stalnega odpravnika poslov in vodje mednarodne organizacije ter predstavništva mednarodne organizacije sprejme vodja diplomatskega protokola ali oseba, ki ga nadomešča.«.

13. člen

61. člen se spremeni tako, da se glasi:

**»61. člen
(akreditacija)**

Tuje diplomatsko predstavništvo s sedežem v Republiki Sloveniji pri ministrstvu, pristojnem za zunanje zadeve, akreditira člane diplomatskega ter drugega osebja predstavništva in osebje konzulata. Mednarodne organizacije, predstavništva mednarodnih organizacij ter agencije in organi Evropske unije v Republiki Sloveniji pri ministrstvu, pristojnem za zunanje zadeve, akreditirajo svoje člane.

Diplomatsko predstavništvo, ki nima sedeža v Republiki Sloveniji, pri ministrstvu, pristojnem za zunanje zadeve, akreditira samo tiste člane diplomatskega in drugega osebja, ki opravljajo delo v zvezi z odnosi z Republiko Slovenijo.

V postopku pridobitve akreditacije za vojaške, pomorske, letalske in policijske atašeje tuje diplomatsko predstavništvo ministrstvu posreduje življenjepis z naslednjimi osebnimi podatki kandidata: ime in priimek, datum rojstva, kraj rojstva, spol, državljanstvo, izobrazba in delovne izkušnje.

Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, obdeluje osebne podatke iz prejšnjega odstavka tega člena za namen pridobitve mnenja resornega ministrstva in jih hrani trajno.«.

14. člen

62. člen se spremeni tako, da se glasi:

**»62. člen
(diplomatske, konzularne in službene izkaznice)**

Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, akreditiranim članom diplomatskega predstavništva izdaja diplomatske in službene izkaznice, članom konzulata pa konzularne in službene izkaznice.

Članom osebja mednarodnih organizacij, predstavništev mednarodnih organizacij ter agencij in organov Evropske unije v Republiki Sloveniji v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki veljajo za Republiko Slovenijo, ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, izdaja diplomatske izkaznice in službene izkaznice.

Izkaznice se izdajajo tudi družinskim članom oseb iz prvega in drugega odstavka tega člena, če ima diplomatsko predstavništvo ali konzulat oziroma mednarodna organizacija, agencija ali organ Evropske unije sedež ali predstavništvo v Republiki Sloveniji. Za družinske člane se po tem zakonu štejejo zakonec in otrok do dopolnjenega 18. leta starosti oziroma otrok do dopolnjenega 26. leta starosti ob predložitvi dokazila o rednem šolanju v Republiki Sloveniji oziroma otrok, starejši od 18. let, za katerega je bila roditeljska pravica podaljšana, če zakonec oziroma otrok živi s primarnim upravičencem iz prvega in drugega odstavka tega člena v Republiki Sloveniji. Oseba, ki živi s primarnim upravičencem v Republiki Sloveniji v zunajzakonski zvezi, se šteje za družinskega člana samo v primeru, če takšno skupnost priznava tudi država pošiljateljica,

Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, izdaja posebne statusne izkaznice zasebnemu pomožnemu osebju oseb iz prvega odstavka tega člena, razen pomožnega osebja, in lokalnemu osebju, zaposlenemu na podlagi zakonodaje Republike Slovenije.

Izkaznice se lahko izdajo tudi drugim vzdrževanim družinskim članom oseb iz prvega in drugega odstavka tega člena ob obstoju posebnih kulturnih, zdravstvenih ali socialnih okoliščin, ter če takšno akreditacijo omogoča tudi država pošiljateljica (vzajemnost). Za druge vzdrževane družinske člane se po tem zakonu štejejo starši, stari starši ter polnoleten neporočen otrok, ki ne izpolnjuje pogojev za akreditacijo po tretjem odstavku tega člena, primarnega upravičenca ali njegovega zakonca oziroma zunajzakonskega partnerja, če takšen vzdrževan družinski član živi s primarnim upravičencem iz prvega in drugega odstavka tega člena v Republiki Sloveniji.

Častnim konzularnim funkcionarjem ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, izdaja konzularne izkaznice za častnega konzularnega funkcionarja. Družinskim članom častnih konzularnih funkcionarjev se izkaznice ne izdajajo.

Izkaznica je javna listina, ki izkazuje istovetnost in posebni status imetnika. Izkaznica se izda z veljavnostjo do štirih let, vendar ne dlje od veljavnosti potnega lista imetnika.

Izdane izkaznice dovoljujejo začasno bivanje tujca v Republiki Sloveniji, če ima diplomatsko predstavništvo ali konzulat sedež v Republiki Sloveniji oziroma mednarodna organizacija, agencija ali organ Evropske unije sedež ali predstavništvo v Republiki Sloveniji. Imetniki izkaznic, razen zasebno pomožno osebje in lokalno osebje, ki niso državljani Republike Slovenije ali v njej nimajo dovoljenja za začasno ali stalno prebivanje, so izvzeti iz postopkov pridobivanja dovoljenja za prebivanje za čas akreditacije v Republiki Sloveniji.

Izkaznica vsebuje naslednje podatke: vrsto izkaznice, osebno ime, datum in kraj rojstva, spol, državljanstvo, status, naziv predstavništva, fotografijo, datum izdaje izkaznice, datum veljavnosti izkaznice, identifikacijsko številko imetnika, serijsko številko izkaznice, trivrstičen strojno berljiv zapis osebnih podatkov ter navedbo obsega privilegijev in imunitet.

Imetniki izkaznice, ki so člani diplomatskega osebja nerezidenčnega diplomatskega predstavništva, ne potrebujejo vizumov za vstop in bivanje v Republiki Sloveniji.

S pravilnikom, ki ga izda minister, pristojen za zunanje zadeve, se podrobneje določi pogoje za izdajo izkaznic, vrste izkaznic, obrazce izkaznic in vlog za izdajo izkaznic ter obrazec obvestila o odhodu, postopek in način izdelave, izdaje in preklica izkaznic ter vodenje evidence.«.

15. člen

62.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»62.a člen

(vloga za izdajo izkaznice, evidence in povezava evidenc)

Vloga za izkaznice iz prejšnjega člena se vložijo na predpisanem obrazcu, ki vsebuje:

1. podatke o tujem predstavništvu
1. osebno ime
2. datum, kraj in državo rojstva
3. spol
4. državljanstvo
5. naslov začasnega bivališča v Sloveniji
6. osebni stan (samski, poročen), osebna imena družinskih članov, ki spremljajo člana predstavništva, oziroma njihovo razmerje do primarnega upravičenca
7. vrsto, številko in veljavnost potnega lista
8. številko in veljavnosti vizuma za Republiko Slovenijo
9. zahtevani status oziroma vrsto izkaznice
10. naziv, delovno področje, predvideno trajanje dela in morebitno nerezidenčno akreditacijo
11. datum prihoda v Slovenijo in datum začetka dela
12. podatke o novoustanovljenem delovnem mestu oziroma osebnem imenu in nazivu nadomeščene osebe
13. podatke o šolanju otrok oziroma podaljšanju roditeljske pravice
14. podatke o opravljanju pridobitne dejavnosti zakonca in nazivu delodajalca
15. datum in kraj vloge
17. fotografijo in lastnoročni podpis prosilca ter lastnoročni podpis vodje predstavništva in žig predstavništva
18. EMŠO tujca, ki ga ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, po uradni dolžnosti pridobi od upravljavca centralnega registra prebivalstva
19. podatke o zagotovljenem zdravstvenem zavarovanju, veljavnem v Republiki Sloveniji
20. podatke o vključenosti v socialna zavarovanja
21. datum izdaje in veljavnosti izkaznice rezidenčne države

Vloga lahko vsebuje tudi druge podatke v zvezi z opravljanjem dela, ki so potrebni za izdajo izkaznice in jih vlagatelj predloži prostovoljno. Vlogi je treba priložiti fotografijo predpisane velikosti, fotokopijo veljavnega potnega lista oziroma identifikacijskega dokumenta, fotokopijo vizuma za Republiko Slovenijo, fotokopijo izkaznice, izdane v državi rezidenčne akreditacije, ter fotokopije drugih listin, ki so potrebne za odločitev o izdaji izkaznice. Vlogi za izdajo izkaznice članu zasebnega pomožnega osebja je treba priložiti tudi pogodbo o zaposlitvi. V postopku odločanja o vlogi lahko ministrstvo zahteva tudi druge podatke ali dokumente, če so ti bistvenega pomena za odločitev, vključno z vpogledom v originalni potni list. Vlagatelj mora sporočiti ministrstvu vse morebitne spremembe navedenih podatkov. Vloge se hranijo trajno.

Zaradi zagotovitve podatkov o vlogah in izdanih izkaznicah ter za izvajanje svojih pristojnosti ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, vodi evidenco, ki vsebuje:

- podatke iz devetega odstavka prejšnjega člena in prvega ter drugega odstavka tega člena;
- podatke o izgubljenih, pogrešanih, ukradenih, uničenih in poškodovanih izkaznicah.

Glede kopiranja izkaznic se smiselno uporabljajo določbe o kopiranju osebnih izkaznic v zakonu, ki ureja osebne izkaznice«.

16. člen

65. člen se spremeni tako, da se glasi:

**»65. člen
(eksekvatura)**

Predsednik Republike Slovenije na predlog ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, po pridobitvi mnenja pristojnih organov izda eksekvaturu vodji tujega konzulata.

V postopku za izdajo eksekvature tuje diplomatsko predstavništvo ministrstvu posreduje življenjepis z naslednjimi osebnimi podatki kandidata: ime in priimek, datum rojstva, kraj rojstva, spol, državljanstvo, izobrazba in delovne izkušnje ter druge podatke, ki jih posreduje diplomatsko predstavništvo.

Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, po pridobitvi mnenja pristojnih organov izda eksekvaturu drugim tujim konzularnim funkcionarjem, če tako dovoljenje zahteva tuja država.

Vzajemno se je mogoče dogovoriti za drugačen način izdaje eksekvature konzularnim funkcionarjem.

Za čas trajanja postopka iz prvega odstavka tega člena lahko ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, na zahtevo tujega diplomatskega predstavništva ali konzulata izda začasno dovoljenje za delo novo imenovanega vodje konzulata.

Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, z namenom pridobitve mnenja pristojnih organov o kandidatu za vodjo konzulata obdeluje osebne podatke iz drugega odstavka tega člena in jih hrani trajno.«.

17. člen

66. člen se spremeni tako, da se glasi:

»66. člen

(konzulat s tujim častnim konzularnim funkcionarjem na čelu)

Država, ki v Republiki Sloveniji odpre konzulat, lahko imenuje častnega konzularnega funkcionarja, ki je lahko slovenski ali tuji državljan, ki zakonito prebiva v Republiki Sloveniji.

Sklep o soglasju za odprtje tujega konzulata, ki ga vodi častni konzularni funkcionar, z navedbo vrste konzulata, sedeža in konzularnega območja sprejme vlada na predlog ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, ki predhodno pridobi mnenje pristojnih organov. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Predsednik Republike Slovenije lahko na predlog ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, po pridobitvi mnenja pristojnih organov izda eksekvaturu tujemu častnemu konzularnemu funkcionarju.

V postopku za izdajo eksekvature tuje diplomatsko predstavništvo ministrstvu posreduje življenjepis z naslednjimi osebnimi podatki kandidata: ime in priimek, datum rojstva, kraj rojstva, spol, državljanstvo, prebivališče, izobrazba in delovne izkušnje ter potrdilo države, katere državljan je, da kandidat ni pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje in ni v kazenskem postopku, ter druge podatke, ki jih posreduje diplomatsko predstavništvo.

Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, z namenom pridobitve mnenja pristojnih organov o kandidatu za častnega konzularnega funkcionarja obdeluje osebne podatke iz prejšnjega odstavka tega člena in jih hrani trajno.

Po obvestilu države pošiljateljice o zaprtju konzulata sprejme vlada sklep, s katerim se seznanj z zaprtjem konzulata na čelu s častnim konzulom. Če je častnemu konzularnemu funkcionarju

funkcija prenehala in v roku enega leta ni predlagan nov kandidat za častnega konzularnega funkcionarja, sprejme vlada sklep o zaprtju konzulata oziroma sklep, s katerim se seznanj s prenehanjem delovanja konzulata, o čemer ministristvo, pristojno za zunanje zadeve, obvesti državo pošiljateljico. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Če se Republika Slovenija odloči za umik soglasja k odprtju konzulata na čelu s častnim konzulom, sprejme vlada sklep o umiku soglasja. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Določbe prejšnjih dveh odstavkov se uporabljajo tudi za zapiranje tujih konzulatov iz 64. člena tega zakona.«.

18. člen

Za 89. členom se doda novo poglavje in nov 89.a člen, ki se glasi:

»VI.a PLAČILA PRISPEVKOV

89.a člen

(prispevki mednarodnim organizacijam in drugim mednarodnim telesom)

Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, lahko za namen izvajanja zunanje politike Republike Slovenije mednarodnim organizacijam in drugim mednarodnim telesom, katerih član je Republika Slovenija, izplača prostovoljne prispevke iz proračunskih sredstev skladno s pravili organizacije. Z razlogi in višino izplačila predhodno seznanj Vlado Republike Slovenije.

Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, se lahko za namen izvajanja zunanje politike Republike Slovenije priključi tudi drugim mednarodnim pobudam, pri katerih imajo sodelujoči finančne obveznosti. O priključitvi takšni pobudi in prevzemu finančnih obveznosti ministristvo predhodno seznanj Vlado Republike Slovenije.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

19. člen

(uporaba nazivov iz 15. člena)

Uslužbenci, ki so bili na podlagi 15. člena zakona premeščeni v predstavništva v tujini pred začetkom veljavnosti tega zakona, še naprej uporabljajo diplomatski naziv, ki jim je bil določen ob premestitvi.

20. člen

(uskladitev podzakonskih aktov in začetek uporabe 47. in 48. člena)

Podzakonski akti, ki urejajo plače in druge prejemke javnih uslužbencev za delo v tujini, se uskladijo spremenjenim 47. in 48. členom zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

Določbi 47. in 48. člena zakona se začneta uporabljati 1. 1. 2024.

21. člen

(začetek uporabe 55.a člena)

Določba 55.a člena zakona se uporablja za šolsko leto 2022/2023 za sofinanciranje šolnine za otroka javnega uslužbenca, če je v tekočem šolskem letu vpisan v enega od programov, določenih v 55.a členu tega zakona, in so izpolnjeni vsi drugi pogoji, določeni v tem členu.

Če je javni uslužbenec do uveljavitve tega zakona že v celoti plačal šolnino za svojega otroka za tekoče šolsko leto, je upravičen do povračila razlike do višine sofinanciranja delodajalca v skladu s 55.a členom tega zakona.

22. člen
(sprejetje podzakonskega akta iz 62. člena)

Pravilnik iz enajstega odstavka 62. člena zakona se uskladi s tem zakonom v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

23. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

V drugem odstavku 15. člena ZZZ-1 je določena pravna podlaga za opravljanje dela v predstavništvih Republike Slovenije v tujini tudi za uslužbence iz drugih državnih organov ali javnih zavodov, javnih agencij oziroma drugih pravnih oseb javnega prava, ki so napoteni na opravljanje nalog v tujini na podlagi začasnih premestitev. V tem primeru postanejo začasno uslužbenci MZEZ, izpolnjevati morajo pogoje iz sistemizacije za določeno diplomatsko delovno mesto, pri tem pa jim ni treba opravljati diplomatskega in višjega diplomatskega izpita, ampak se morajo samo udeležiti predavanj iz teh vsebin. Trenutno veljavna ureditev določa, da se njihovi prejemki v času začasne premestitve določijo glede na ustrezen diplomatski naziv, upoštevajoč pridobljeni uradniški naziv, v katerega je bil uslužbenec imenovan (pred premestitvijo na DKP) pri svojem matičnem organu. Pri prevedbi se upošteva samo pridobljen uradniški naziv, ne pa tudi delovne izkušnje ob morebitnem predhodnem opravljanju dela na predstavništvih Republike Slovenije v tujini, kot je to upoštevano pri diplomatih MZEZ. Glede drugih pravic in obveznosti so ti uslužbenci izenačeni z diplomati MZEZ. S predlagano spremembo se upošteva tudi predhodno pridobljene izkušnje v zunanji službi, hkrati pa se za uradniške nazive tretje, pete in sedme stopnje v izhodišču določi uporaba nižjega diplomatskega naziva (za eno stopnjo), s čimer se bolj poenoti kriterije zahtevanih delovnih izkušenj, kot jih za diplomate MZEZ določa 39. člen ZZZ-1.

K 2. členu

S predlagano spremembo drugega odstavka 16. člena se širi področje dela, na katerem lahko opravlja posamezne strokovne naloge tudi lokalno osebje diplomatskega predstavništva. Poleg gospodarskega in kulturnega področja ter področja odnosov z javnostmi bodo lokalno zaposleni na diplomatskih predstavništvih in konzulatih lahko pomagali pri konzularnih opravilih ter pokrivali strokovne vsebine iz pristojnosti posamezne mednarodne organizacije.

K 3. členu

Zaradi uskladitve s predpisi s področja varstva osebnih podatkov je potrebna dopolnitev 16.a člena. Podana je potreba po varnostnem preverjanju častnih konzularnih funkcionarjev Republike Slovenije, zato se predlaga ustrezna zakonska ureditev tega dela postopka za imenovanje z dopolnitvijo v prvem odstavku 16.a člena. Dopolnjeni 16.a člen v novem sedmem odstavku tudi določa, da ob ugotovljenem varnostnem zadržku pri preverjanju kandidata za častnega konzularnega funkcionarja Republike Slovenije preverjana oseba ne more biti imenovana na navedeno funkcijo. Spremenjen je novi zadnji odstavek, ki ureja hrambo in evidentiranje osebnih podatkov.

K 4. členu

Zaradi uskladitve s predpisi s področja varstva osebnih podatkov je potrebna ureditev zakonske podlage za zbiranje osebnih podatkov za namen nudenja podpore kandidaturam slovenskih državljanov, ki kandidirajo za delovna mesta v mednarodnih organizacijah, v novem 29.b členu. Ti kandidati niso nujno zaposleni v ministrstvu oziroma nimajo sklenjenega delovnega razmerja z Republiko Slovenijo, zato ministrstvo njihovih osebnih podatkov ne more pridobivati oziroma obdelovati brez ustrezne zakonske podlage. Predlagani člen določa vrste osebnih podatkov, ki se jih obdeluje, ter načine in pravila glede obdelovanja.

K 5. členu

Določba prvega odstavka 38.a člena določa, da je diplomat, ki se zaposli za določen čas v mednarodni organizaciji, upravičen do mirovanja pravic in obveznosti iz delovnega razmerja za določen čas, ki ne presega desetih let.

Z določbo drugega odstavka tega člena se uredi, da v času mirovanja pravic diplomatu miruje tudi naziv, ter določi obveznost, da se mora diplomat po preteku časa mirovanja, in sicer brez javnega natečaja, takoj vrniti na delo v Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve, drugače pravico do vrnitve izgubi. S takšno ureditvijo se izenačijo pravice in obveznosti diplomatov na tem področju, kot jih sicer za javne uslužbence določa zakon, ki ureja sistem javnih uslužbencev. S tem odstavkom se delodajalcu tudi omogoča, da zaradi nadomeščanja diplomata, ki mu mirujejo pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, lahko sklene pogodbo za določen čas z drugim uslužbencem, kar bo omogočilo normalno izvajanje delovnih procesov.

V tretjem odstavku je določeno, da se delo v mednarodni organizaciji v skladu z določbo 38.a člena šteje v napredovalno obdobje, saj je delo v mednarodni organizaciji primerljivo delu v ministrstvu, kar je upoštevano tudi pri drugih vidikih (npr. upoštevanje delovnih izkušenj).

K 6. členu

S predlagano spremembo se predlaga črtanje četrtega odstavka 47. člena, ki določa, da je v zunanji službi opravljanje dela preko polnega delovnega časa upoštevano pri določitvi plače. Navedena določba predstavlja neenako obravnavo uslužbencev, ki so razporejeni na delo v tujino, saj so plačani enako, ne glede na to, koliko oziroma če sploh opravljajo nadurno delo, kar je v nasprotju z načelom enakega plačila za enako delo.

K 7. členu

Sprememba prvega odstavka 48. člena določa drugačno ureditev pripravljenosti za delo. Zaradi nedoločenih pogojev se predlaga sprememba tega odstavka tako, da so pogoji glede pripravljenosti za delo enaki za delov v Republiki Sloveniji in v času razporeditve na delo v tujino. Črtanje petega odstavka 48. člena, enako kot predlagana sprememba 47. člena, predstavlja uresničevanje načela enakega plačila za enako delo. Določba, katere črtanje se predlaga, namreč predstavlja neenako obravnavo uslužbencev, ki so razporejeni na delo v tujino, saj so plačani enako, ne glede na to, koliko oziroma če sploh so v pripravljenosti za delo, kar je v nasprotju z načelom enakega plačila za enako delo.

K 8. členu

S trenutno zakonsko ureditvijo so trajno zmanjšane pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki so oziroma bodo zaradi uveljavitve ZPIZ-2 od 1. 1. 2013 nastale posameznim partnerjem diplomatov, za katere bo učinkovala veljavna ureditev. Vprašanje socialnih pravic partnerjev diplomatov, napotenih na delo v tujino, je izredno pomembno vprašanje pri odločanju diplomatov in drugih uslužbencev za delo v zunanji službi. Partnerji diplomatov se namreč zaradi napotitve diplomata na delo v tujino za čas mandata odpovedo svoji zaposlitvi in socialni varnosti, nemalokrat s tem tudi svoji karieri. Diplomati so na delo v tujino napoteni s strani države in v tujini ščitijo in uveljavljajo interese Republike Slovenije, zato je imela sprememba ZPIZ-2, ki je po njihovem prepričanju »kaznovala« nekatere partnerje diplomatov s trajnimi malusi pri odmeri pokojnine, močan negativen odziv diplomatov, kar ima posledice tudi za izvajanje kadrovske politike ministrstva. S predlagano spremembo 51. člena se zato želi vzpostaviti zakonska podlaga tudi za vštetevanje obdobja prostovoljne vključitve v obvezno zavarovanje, ko so bili prispevki dejansko plačani, v pokojninsko dobo brez dokupa od 1. 1. 2013 do uveljavitve predlagane spremembe ZZZ-1 v 51. členu ter za ponovno odmero pokojnine tistim partnerjem, ki so se že predčasno upokojili po 1. 1. 2013.

K 9. členu

Predlagana sprememba člena ureja izjemo od splošnih pravil vodenja upravnih postopkov v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku, ki določa, da upravne postopke lahko vodijo oziroma v njih odločajo le javni uslužbenci, ki so razporejeni na uradniških (oziroma diplomatskih) delovnih mestih). Zaradi omejenih kadrovskih virov na diplomatskih predstavništvi in konzulatih

morajo upravne postopke voditi tudi javni uslužbenci, ki so razporejeni na strokovno-tehnična delovna mesta.

K 10. členu

Z novim 55.a členom se ureja pravica diplomata do povračila dela šolnine za otroka, ki se po vrnitvi uslužbenca z dela v tujini v okviru osnovnošolskega ali srednješolskega izobraževanja izobražuje po programu mednarodne organizacije Evropske šole ali po programu mednarodne organizacije International Baccalaureate Office, ki se sofinancira iz javnih sredstev. Pogoj za sofinanciranje je izpolnjen v primeru, če je bil otrok v tujini vključen v program predšolskega oziroma osnovnošolskega ali srednješolskega izobraževanja.

Določba ureja 90-odstotno povračilo stroškov šolnine, ki začnejo teči v prvem šolskem letu po vrnitvi iz tujine. Do povračila bo diplomat upravičen samo, če bo otrok vpisan v program osnovnošolskega ali srednješolskega izobraževanja po programu mednarodne organizacije Evropske šole s sedežem v Bruslju ali po programu mednarodne organizacije International Baccalaureate Office iz Ženeve, ki se sofinancira iz javnih sredstev.

Drugi odstavek določa, da se določba tega člena smiselno uporablja tudi za delavce, ki opravljajo spremljajoča dela v zunanji službi (na katere se sicer nanaša 54. člen zakona), druge javne uslužbenke in funkcionarje, ki so na podlagi drugih predpisov napoteni na delo v tujino, in javne uslužbenke, ki so imeli sklenjen sporazum o mirovanju pravic in obveznosti pri delodajalcu zaradi začasne zaposlitve v mednarodni organizaciji.

V tem primeru povračilo dela šolnine financira tisti organ, pri katerem je uslužbenec zaposlen oziroma kot funkcionar opravlja funkcijo. Če gre za napotenega pedagoškega oziroma drugega strokovnega delavca v skladu s predpisi s področja izobraževanja, ki se po vrnitvi z napotitve ne zaposli v državni upravi, krije stroške dela šolnine za njegovega otroka organ, ki mu je zagotavljal sredstva za stroške plače in drugih prejemkov za delo v tujini v času napotitve.

V tretjem odstavku je določeno, da se povračilo izvaja kot neposredno nakazilo šoli s strani organa kot delodajalca uslužbenca.

Četrty odstavek napotuje na podrobnejše urejanje izvajanja povračila dela šolnine z uredbo.

K 11. členu

Dunajska konvencija o diplomatskih odnosih v 4. členu določa, da mora država pošiljateljica za vodjo diplomatskega predstavništva od države sprejemnice pridobiti soglasje (agrema). Preverjanje kandidatov izhaja iz **običajev mednarodnega prava na podlagi določb Dunajske konvencije o diplomatskih odnosih**. V postopku pridobitve soglasja Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve zahteva tudi osebne podatke kandidata, ki jih naprej posreduje pristojnim državnim organom z namenom preveritve osebnostne primernosti kandidata ter za ugotavljanje morebitnih utemeljenih zadržkov k predlogu države pošiljateljice. S spremembo se določa pravna podlaga za zbiranje, evidentiranje in hrambo osebnih podatkov o kandidatih za vodje diplomatskih predstavništev. Vodje diplomatskih predstavništev imajo v državi sprejemnici posebna pooblastila, zaradi katerih imajo lahko njihova dejanja mednarodnopravne učinke v odnosih med Republiko Slovenijo in drugimi mednarodnimi subjekti. Glede na naravo njihove funkcije v Republici Sloveniji je treba navedene osebne podatke hraniti trajno.

K 12. členu

Dunajska konvencija o diplomatskih odnosih v 13. členu glede predaje kopij poverilnih pisem določa, da se te predajo ministrstvu, pristojnemu za zunanje zadeve, države sprejemnice ali drugemu ministrstvu, za katero je tako dogovorjeno, v skladu s prakso v državi sprejemnici. Konvencija ne določa izrecno osebe, ki se ji kopije poverilnih pisem predajo. V Republici Sloveniji

se je v zadnjem obdobju izoblikovala praksa, da se kopije poverilnih pisem predajajo vodji diplomatskega protokola. S spremembo se vodjo diplomatskega protokola vključi med osebe, ki so, poleg ministra ali državnega sekretarja, pooblašcene za sprejem kopij poverilnih pisem neposredno na podlagi zakona in za katere dodatno pooblastilo ni potrebno. Prav tako predlagana sprememba opredeljuje osebo (vodjo diplomatskega protokola), ki ji predstavitveno pismo preda vodja mednarodne organizacije ali predstavništva mednarodne organizacije, saj to v doslej veljavnem členu ni bilo določeno.

K 13. členu

Dunajska konvencija o diplomatskih odnosih in Dunajska konvencija o konzularnih odnosih kot člane diplomatskega predstavništva oziroma konzulata določata tudi konzularne funkcionarje, administrativno in tehnično osebje, konzularne uslužbenke ter pomožno osebje. Zaradi tega je treba prvi odstavek člena dopolniti z vsemi kategorijami članov tujih predstavništev, določenih v konvencijah. Prav tako je treba navesti tudi člane mednarodnih organizacij, predstavništev mednarodnih organizacij, agencij in organov Evropske unije, ki v veljavnem členu doslej niso bili določeni.

Dunajska konvencija o diplomatskih odnosih v 7. členu določa, da lahko država sprejemnica za vojaške, pomorske ali letalske atašeje od države pošiljateljice zahteva, da zaradi odobritve vnaprej sporoči njihova imena. Gre za posebno kategorijo osebja diplomatskega predstavništva, ki v državi sprejemnici opravlja naloge na področju obrambe in varnosti. Ravnanje držav na omenjenem področju je različno. V Republiki Sloveniji se je od samostojnosti izoblikovala praksa, da je pred tovrstno akreditacijo treba pridobiti tudi mnenje pristojnih resorjev, zlasti Ministrstva za obrambo in Ministrstva za notranje zadeve. Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve lahko odobritev poda le, če razpolaga z določenimi podatki, zato nujno potrebuje življenjepis predlaganega tujega atašeja, ki vsebuje osebne podatke kandidata (osebno ime, datum in kraj rojstva, državljanstvo, izobrazba in delovne izkušnje).

Dodaja se nov tretji odstavek, ki obravnava akreditacijo posebne kategorije tujega diplomatskega osebja. S spremembo se določa pravna podlaga, ki Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve v postopku akreditacije omogoča zbiranje, evidentiranje in hrambo osebnih podatkov o kandidatih za vojaške, pomorske, letalske ali policijske atašeje. Ti v državi sprejemnici opravljajo naloge, povezane z obrambo in varnostjo, zato je treba zaradi narave njihove funkcije v Republiki Sloveniji navedene osebne podatke hraniti trajno.

K 14. členu

[1. in 2. odst.] Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve akreditiranim članom tujih predstavništev v Republiki Sloveniji in njihovim družinskim članom za identifikacijo in uveljavljanje pravic iz statusa, ki jim ga priznava Republika Slovenija, izdaja identifikacijske izkaznice. Predlagana sprememba natančneje opredeljuje vrste izkaznic in upravičence ter terminologijo usklajuje z uradnim prevodom Dunajske konvencije o diplomatskih odnosih in Dunajske konvencije o konzularnih odnosih. Uvaja tudi nove vrste izkaznic, za katere bodo upravičenci člani mednarodnih organizacij (diplomatska in službena izkaznica za člana mednarodne organizacije), izkaznica za vzdrževanega družinskega člana in posebna statusna izkaznica, ki se bo izdala članom zasebnega pomožnega osebja in lokalnim uslužbencem.

[3. odst.] Dunajska konvencija o diplomatskih odnosih v 37. členu določa, da so družinski člani, ki živijo z diplomatom v skupnem gospodinjstvu, če niso državljani države sprejemnice, upravičeni do privilegijev in imunitet. Ob tem pa konvencija ne opredeljuje pojma družinskih članov in to prepušča državam. Prav tako obsega družinskih članov – in s tem upravičencev do izdaje izkaznic – ne opredeljuje veljavna določba zakona, temveč je to urejeno v Pravilniku o diplomatski, konzularni in službeni izkaznici. Ker je z izdajo izkaznic povezano tudi uresničevanje pravic, ki jih na podlagi svojega statusa, priznanega s strani Republike Slovenije, ima posamezen

upravičenec, je treba upravičence določiti na ravni zakona. Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve je med družinske člane tako že doslej uvrščalo zakonce in otroke do dopolnjenega 18. leta starosti oziroma otroke do dopolnjenega 26. leta, če se redno šolajo v Sloveniji, ter otroke, starejše od 18 let, za katere je bila roditeljska pravica podaljšana (motnje v duševnem ali telesnem razvoju). Pri partnerjih, ki s primarnimi upravičenci živijo v zunajzakonski zvezi, pa Republika Slovenija zahteva izpolnjen pogoj vzajemnosti, saj lahko le tako svojim uslužbencem v tretjih državah, ki morda takšnih zvez načeloma ne priznavajo, zagotovi enak status. V vseh primerih se zahteva dejansko bivanje v Republiki Sloveniji skupaj s primarnim upravičencem.

Sprememba tudi ukinja izdajanje izkaznic družinskim članom osebja nerezidenčnih akreditiranih predstavništev, saj ti ne bivajo v Republiki Sloveniji.

[4. odst.] Dunajska konvencija o diplomatskih odnosih v 1.h členu opredeljuje zasebno pomožno osebje kot osebe, ki so zaposlene za opravljanje pomožnih del pri članu diplomatskega predstavništva in niso uslužbenci države pošiljateljice; podobno jih določa tudi Dunajska konvencija o konzularnih odnosih v 1.h členu kot osebe, ki so zaposlene pri članu konzulata. V praksi so to tujci, zaposleni v gospodinjstvih članov diplomatskega predstavništva ali konzulata, ki opravljajo gospodinjstva ali vrtnarska dela, dela varuške itd. Omenjene osebe v Republiki Sloveniji ne uživajo imunitete. Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve nad tovrstnimi zaposlitvami nima pregleda. Z izdajo posebnih statusnih izkaznic članom zasebnega pomožnega osebja bi ministrstvo pridobilo pregled nad omenjenimi zaposlitvami, kar je bistvenega pomena tudi zaradi preprečevanja kršitev delovnopравnih predpisov na strani delodajalcev, tj. članov diplomatskega predstavništva ali konzulata. Po pregledu prakse drugih držav je nadziranje zaposlovanja članov zasebnega pomožnega osebja oziroma izdaja ustreznih identifikacijskih izkaznic v večini držav v pristojnosti ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve.

Dodatna kategorija oseb, ki bi bila prav tako upravičena do posebne statusne izkaznice, so lokalni uslužbenci tujih diplomatskih predstavništev, ki niso oproščeni obveznosti dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji in bi jim ta izkaznica predstavljala zgolj identifikacijo zaposlitve pri posebnem subjektu – tj. tujem diplomatskem predstavništvu, konzulatu ali mednarodni organizaciji. Navedeno je v skladu s prakso drugih držav in pomembno predvsem zaradi ureditve statusa ter pravic in obveznosti teh oseb, ki prav tako predstavljajo osebje tujih predstavništev in konzulatov in so udeležene v komunikaciji z organi Republike Slovenije, nekateri pa tudi sodelujejo pri vsebinskih projektih. Omenjene osebe so zaposlene po slovenskih predpisih in ne uživajo privilegijev in imunitet v Republiki Sloveniji.

[5. odst.] S predlagano novo kategorijo upravičencev do izdaje izkaznice – drugimi vzdrževanimi družinskimi člani – želimo urediti primere, ko uslužbenci na tujih predstavništvih v Republiki Sloveniji med družinske člane, ki jih spremljajo ob napotitvi, uvrščajo tudi druge osebe, ki presegajo običajen obseg družinskih članov in je določen v veljavnih podzakonskih predpisih Republike Slovenije. Razlogi v tovrstnih primerih so praviloma zdravstvene narave, ko gre za otroke, pa se jim pridružujejo še različni kulturni ali socialni razlogi.

Takšnih oseb niti v skladu z veljavnimi podzakonskimi akti trenutno ni mogoče akreditirati ter jim izdati izkaznice. V praksi se njihov status ureja z možnostmi, ki jih daje Zakon o tujcih (dovoljenje za začasno prebivanje), čeprav je razlog za njihovo bivanje v Republiki Sloveniji vsebinsko vezan na Zakon o zunanjih zadevah. Poleg vsebinske neprimernosti takšnega urejanja ima to še nekatere druge neželene posledice. Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve s tem izgubi pregled nad njihovimi aktivnostmi v državi, saj niso več v ničemer vezani na primarnega upravičenca, ministrstvo pa ob podaljšanjih dovoljenja za začasno prebivanje nima več formalne vloge. S tako urejenim statusom se lahko omenjene osebe ukvarjajo s pridobitno dejavnostjo, so upravičene do določenih socialnih transferjev, sčasoma pa lahko na podlagi Zakona o tujcih omogočijo primarnim upravičencem, da po izteku njihovega mandata ostanejo v Republiki

Sloveniji. S predlagano ureditvijo se bivanje omenjene osebe v Republiki Sloveniji veže neposredno na mandat primarnega upravičenca.

Do izdaje izkaznice za vzdrževanega družinskega člana bi bili tako ob izpolnjenih pogojih lahko upravičeni: starši oziroma stari starši primarnega upravičenca ali njegovega zakonca oziroma, ob pogoju vzajemnosti, zunajzakonskega partnerja ter vzdrževani otroci, starejši od 18 let, ki ne izpolnjujejo pogojev za uvrstitev v kategorijo družinskih članov. V vseh primerih se zahteva dejansko bivanje v Republiki Sloveniji skupaj s primarnim upravičencem. Za otroke do 18. leta starosti velja predpostavka, da so v vsakem primeru odgovornost svojih staršev, ki so jih v okviru skupnega gospodinjstva dolžni vzdrževati. Nezmožnost samostojnega ločenega življenja je pri tem ključni element presoje upravičenosti do izdaje tovrstne izkaznice. Zato se v navedenih primerih zahteva izkaz posebnih kulturnih, zdravstvenih ali socialnih okoliščin. Prav tako mora biti sočasno izpolnjen pogoj vzajemnosti na strani države pošiljateljice, ki je temelj na področju privilegijev in imunitet v mednarodnih odnosih ter je ključni instrument Republike Slovenije pri zagotavljanju enakega statusa svojim uslužbencem v tretjih državah.

[6. odst.] Častni konzularni funkcionarji so praviloma državljani Republike Slovenije, ki bodisi stalno ali začasno prebivajo v Republiki Sloveniji. Njihovi družinski člani iz tega naslova ne uživajo nikakršnih privilegijev in imunitet, zato niso upravičeni do izdaje konzularnih izkaznic.

[7. odst.] S predlagano spremembo opredeljujemo naravo izkaznice, njen namen ter čas njene veljavnosti.

[8. odst.] S predlagano spremembo bolj podrobno opredeljujemo status, ki ga z izdajo izkaznice pridobi član rezidenčnega predstavništva. Zaradi težav v praksi je spremenjena prejšnja dikcija, ki se je glasila, da »je izkaznica hkrati dovoljenje za prebivanje v Republiki Sloveniji«, v novo dikcijo, da »izkaznica dovoljuje začasno bivanje tujca v Republiki Sloveniji«. Navedeno je pomembno tudi v upravnih postopkih, ki jih vodijo drugi organi, saj nova dikcija jasneje določa, da izkaznice, izdane v skladu z Zakonom o zunanjih zadevah, omogočajo prebivanje v Republiki Sloveniji in imetnikom ni treba pridobiti dovoljenja za prebivanje, vendar pa niso izenačene z dovoljenjem za prebivanje, izdanim v skladu z Zakonom o tujcih. Zaradi trenutno veljavne dikcije se je namreč v praksi pogosto določba napačno tolmačila in se je zaradi tega imetnikom izkaznic v praksi priznalo nekatere pravice, do katerih sicer niso upravičeni (npr. vštevanje let prebivanja na podlagi izkaznice v obdobje začasnega prebivanja v skladu z Zakonom o tujcih za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje).

[9. odst.] Predlagana sprememba opredeljuje podatke, ki so zapisani na izkaznici. V primerjavi z veljavno zakonsko določbo je dodan podatek o spolu, ki omogoča boljšo identifikacijo, saj se v posameznih primerih iz fotografije ali imena in priimka ne da razbrati spola osebe. Izkaznica pa je v skladu s to določbo javna listina, ki ne izkazuje samo statusa osebe, temveč tudi istovetnost. Izkaznica je oblikovana po ureditvi, ki velja za osebne izkaznice ter določa tudi podatek o spolu in druge dodatne podatke imetnika.

[10. odst.] Nova ureditev povzema veljavno določbo, ko gre za oprostitev vizumske obveznosti za nerezidenčne akreditirane tuje predstavnike, medtem ko so družinski člani po novem izvzeti od takšne oprostitve.

[11. odst.] Pogoji za izdajo izkaznic, vrste izkaznic, obrazci izkaznic in vlog za izdajo izkaznic ter obrazec obvestila o odhodu, postopek in način izdelave, izdaje in preklica izkaznic ter vodenje evidence bodo natančneje določeni v pravilniku, ki ga izda minister, pristojen za zunanje zadeve. Navedeni odstavek je bil zaradi smiselnosti prenesen iz 62. a člena veljavnega zakona in dopolnjen.

K 15. členu

V 8. točki prvega odstavka 62.a člena se zaradi posebnosti mednarodnih organizacij oziroma njihovih predstavništev oziroma agencij in organov EU dodaja možnost predložitve identifikacijskega dokumenta mednarodne organizacije. Nekatere mednarodne organizacije izdajajo posebne identifikacijske dokumente, ki so izkaz službovanja v organizaciji in hkrati predstavljajo veljaven potovalni dokument, zato smiselno ustrezajo statusnemu potnemu listu članov tujih diplomatskih predstavništev in konzulatov.

Prav tako se v prvem odstavku dodajajo štiri nove točke, ki določajo nove podatke, ki jih vsebuje vloga za izdajo izkaznice.

V 18. točki Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve na vlogi zavede podatek EMŠO, ki ga pridobi od upravljavca centralnega registra prebivalstva. Ministrstvo iz svoje evidence o izdanih izkaznicah posreduje podatek o osebi, ki ji je bila izdana diplomatska, službena, konzularna ali posebna statusna izkaznica, Ministrstvu za notranje zadeve, ki določi EMŠO in ga s tem zavede v centralni register prebivalstva. EMŠO oseb, ki jim je bila izdana omenjena izkaznica, je pomemben pri vpisu otrok osebja tujih predstavništev v šole, registraciji vozil itd. Ko ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, razpolaga z EMŠO, lahko ta podatek posreduje osebi, na katero se nanaša, če ta to zahteva, ali drugemu državnemu organu, če izkaže pravni interes (npr. ministrstvu, pristojnemu za šolstvo, zaradi šolanja otrok, mestnemu redarstvu zaradi prekrškov ipd.).

Novi predlagani točki 19 in 20 sta povezani s predlagano spremembo prvega odstavka 62. člena in ne bosta vključeni v vse vloge za izdajo izkaznice, temveč le v vlogo za izdajo posebne statusne izkaznice (za člane zasebnega pomožnega osebja in lokalno osebje). 19. točka določa, da vlagatelj (prosilec) posreduje podatek o sklenjenem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji. Namen zbiranja tega osebnega podatka je preprečevanje situacij, v katerih bi oseba v Republiki Sloveniji ostala brez ustrezne zdravstvene pomoči. Pri določitvi omenjenih podatkov se izhaja tudi iz Zakona o tujcih, ki jih določa kot pogoj za pridobitev dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji (33. člen Zakona o tujcih).

S podatkom v 20. točki bo Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve dobilo informacijo o plačevanju socialnih prispevkov v državi pošiljateljici, v kakšni drugi državi ali v Republiki Sloveniji. Če se prispevki plačujejo v Republiki Sloveniji, so veljavni slovenski predpisi glede socialnega zavarovanja, kar mora v skladu z določbami obeh Dunajskih konvencij kot delodajalec upoštevati diplomatski agent oziroma konzularni funkcionar, pri katerem je oseba zaposlena. Ko gre za lokalno osebje, pa je podatek pomemben zato, ker mora tuje predstavništvo in konzulat, kot delodajalec lokalnega osebja te osebe zaposliti v skladu s slovensko zakonodajo in zanje tudi plačevati socialne prispevke v Republiki Sloveniji, kar z vključitvijo v to vlogo tudi potrdi in se s tem zaveže k spoštovanju navedenega.

Zaradi možnosti, da država pošiljateljica skladno s 5. členom Dunajske konvencije o diplomatskih odnosih akreditira vodjo diplomatskega predstavništva ali imenuje člana diplomatskega osebja v več državah, se dodaja 21. točka s podatki o datumu izdaje in veljavnosti izkaznice nerezidenčne države. Podatek je nujno potreben, saj je akreditacija v Republiki Sloveniji neposredno povezana z akreditacijo v nerezidenčni državi sprejemnici oziroma je od nje odvisna.

[2. odst.] Predlagana sprememba jasneje opredeljuje dokazila oziroma dokumente, katerih predložitev je potrebna za odločitev o izdaji izkaznice. V primerjavi z veljavno zakonsko ureditvijo sta dodana še fotokopija vizuma za Republiko Slovenijo in fotokopija izkaznice, izdane v državi nerezidenčne akreditacije. Ta je potrebna, ker veljavnost izkaznice za Republiko Slovenijo ne sme preseči veljavnosti akreditacije v primarni državi akreditacije. Za izdajo izkaznice je glede na posamezne primere potrebna tudi predložitev drugih dokumentov (npr. potrdilo o šolanju za

polnoletne otroke, ki zaprosijo za izdajo izkaznice v Republiki Sloveniji; poročni list za družinskega člana, ki ne poseduje statusnega potnega lista, ker ni državljan iste države kot napotena oseba, ipd.), za katere MZEZ lahko v konkretnem primeru zaprosi. Vlagatelj mora predložiti fotokopije zahtevanih dokumentov, ki vsebujejo tudi osebne podatke. Če bi se vlagatelj moral ob oddaji vloge, morebitni dopolnitvi vloge ter še prevzemu izdane izkaznice osebno oglašiti v Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve ter podatke dati uslužbencem ministrstva na vpogled, bi to bistveno zapletlo in podaljšalo postopek sprejema in obdelave vlog ter izdajo izkaznice, ki pa jo osebe tujih predstavništev potrebuje za življenje in delo v državi sprejemnici. Ministrstvo mora fotokopije dokazil hraniti, saj je praksa pokazala, da jih v času mandata posameznega člana osebja, v nekaterih primerih pa tudi še po preteku mandata ali ob ponovnem mandatu, potrebuje zaradi ugotavljanja upravičenosti do statusa, ki ga posameznemu članu osebja priznava Republika Slovenije. Zaradi vsega navedenega se vloge, skupaj z dokazili, hranijo trajno.

V povezavi s spremembo prvega odstavka 62. člena se doda nov stavek, ki kot obvezno dodatno dokazilo k vlogi za izdajo izkaznice določa pogodbo, na podlagi katere je v pogodbenem odnosu s članom diplomatskega predstavništva ali konzulata, tj. delodajalca.

[3. odst.] Določa se pravna podlaga za vodenje evidence o izdanih izkaznicah za potrebe izvajanja nalog Ministrstva za zunanje in evropske zadeve.

[4. odst.] S predlagano spremembo se poenostavlja formulacija veljavnega določbe tega člena glede kopiranja izkaznic, pri čemer se navezuje na določbe, ki veljajo za kopiranje osebnih izkaznic.

K 16. členu

Dunajska konvencija o konzularnih odnosih v 12. členu določa, da vodja konzulata začne opravljati svojo funkcijo, ko od države sprejemnice prejme pooblastilo (eksekvaturu). Postopek pridobitve eksekvature je izoblikovalo običajno mednarodno pravo. V tem postopku Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve od diplomatskega predstavništva tuje države zahteva tudi osebne podatke kandidata, ki jih nato posreduje pristojnim državnim organom zaradi preveritve osebne primernosti kandidata ali zadržkov glede predloga države pošiljateljice. Trenutno veljavna ureditev ne ureja vseh postopkov, ki jih izvaja ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, po zaprosilu države pošiljateljice za izdajo soglasja za imenovanje konzularnega funkcionarja v Republiki Sloveniji. S spremembo se določa pravna podlaga za zbiranje, evidentiranje in hrambo osebnih podatkov o kandidatih za vodje konzularnega predstavništva. Vodje konzularnih predstavništev imajo v državi sprejemnici posebna pooblastila, zaradi katerih imajo lahko njihova dejanja mednarodnopravne učinke v odnosih med Republiko Slovenijo ter drugimi državami. Glede na tovrstno naravo njihove funkcije v Republiki Sloveniji je treba navedene osebne podatke hraniti trajno.

K 17. členu

Kandidata za tujega častnega konzula predlaga tuje diplomatsko predstavništvo izmed slovenskih državljanov, izjemoma tudi tujih državljanov, ki zakonito prebivajo v Republiki Sloveniji. Postopek pridobitve eksekvature ni nikjer zapisan, izoblikovalo pa ga je običajno mednarodno pravo. Na podlagi osebnih podatkov kandidata, ki se pridobijo iz njegovega življenjepisa, pristojni organi Republike Slovenije podajo svoje mnenje. Zaradi ugotavljanja osebne primernosti kandidata za častnega konzularnega funkcionarja mora kandidat oziroma država, ki ga predlaga, Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve priložiti tudi potrdilo, da kandidat ni v kazenskem postopku, in potrdilo, da ni bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje. Če se po opravljenih preverjanjih ugotovi, da je kandidat v predkazenskih, kazenskih ali drugih sodnih postopkih, Republika Slovenija ne more izdati soglasja k imenovanju kandidata, saj bi lahko s svojimi dejanji škodil ne le ugledu države pošiljateljice ampak tudi države sprejemnice.

Na podlagi pridobljenih potrdil začne Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve postopek pridobitve soglasij drugih pristojnih inštitucij (12. člen). S predlagano spremembo se ureja pravna podlaga za pridobitev obeh potrdil, ki ju hrani ministrstvo. Glede na naravo funkcije častnih konzularnih funkcionarjev in dejstva, da v Republiki Sloveniji predstavljajo drug mednarodnopravni subjekt, je treba navedene osebne podatke hraniti trajno.

Glede zaprtja konzulata se zaradi težav v praksi in v skladu z ravnanjem drugih držav uvaja nov način prenehanja konzulata, ki ga vodi častni konzularni funkcionar. Gre za situacijo, ko častnemu konzularnemu funkcionarju preneha funkcija (npr. zaradi razrešitve, upokojitve, smrti ipd.), vendar država pošiljateljica ne imenuje novega. V takšnih primerih države pošiljateljice praviloma ne obvestijo o zaprtju konzulata, zato se šteje, da je konzulat odprt in formalno obstaja, vendar je mesto vodje konzulata nezasedeno. V praksi takšen konzulat ne deluje. Običajno države pošiljateljice tudi po pozivih tako nedelujočih konzulatov formalno ne zaprejo, Republika Slovenija kot država sprejemnica pa v skladu z veljavnim zakonom nima možnosti, da bi konzulat zaprla oziroma se seznanila z njegovim prenehanjem. Zato predlagana sprememba uvaja novost, da tovrstni konzulati prenehajo delovati, če država pošiljateljica v roku enega leta ne predlaga novega kandidata za častnega konzularnega funkcionarja, tj. za vodjo konzulata. Vlada Republike Slovenije tako sprejme sklep o zaprtju konzulata oziroma sklep, s katerim se seznanijo s prenehanjem delovanja konzulata, Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve pa o tem obvesti diplomatsko predstavništvo države pošiljateljice in konzulat umakne s seznama tujih konzulatov v Republiki Sloveniji.

Predlagana sprememba omogoča Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve, da na podlagi spremenjenih mednarodnih okoliščin, spremembe političnih odnosov z državo pošiljateljico, zaradi kršitve Dunajskih konvencij, mednarodnega prava ali nacionalne zakonodaje predlaga sprejetje sklepa vlade o umiku soglasja k odprtju konzulata tuje države v Republiki Sloveniji. S tem preneha veljati tudi eksekvatura častnemu konzularnemu funkcionarju.

K 18. členu

Za izplačila iz proračuna je potrebna materialna pravna podlaga, ki izvira iz zakona. Članstvo v mednarodni organizaciji sicer temelji na ratificirani mednarodni pogodbi, vendar so finančne obveznosti članov do mednarodne organizacije običajno določene z drugimi akti oziroma odločitvami organov mednarodnih organizacij. V mnogih primerih so prispevki prostovoljni v smislu višine prispevka s strani posamezne članice. Sredstva za plačilo tovrstnih prispevkov se zagotavljajo v proračunu ministrstva. O višini posameznega prispevka ministrstvo seznanijo vlado. Poleg sodelovanja v mednarodnih organizacijah in drugih mednarodnih telesih iz prvega odstavka člena ministrstvo sodeluje tudi v mednarodnih pobudah, ki temeljijo na dogovorih o sodelovanju. O priključitvi ministrstva mednarodni pobudi in povezanih finančnih obveznostih ministrstvo predhodno seznanijo vlado.

K 19. členu

Prehodna določba glede uporabe nazivov iz 15. člena

K 20. členu

Prehodna določba glede uporabe 47. in 48. člena zakona določa, da se sprememba začne uporabljati 1. 1. 2024 in da se podzakonski akti uskladijo s spremenjenima določbama v roku treh mesecev od začetka uveljavitve tega zakona.

K 21. členu

Prehodna določba glede 55.a člena.

K 22. členu

Prehodna določba glede uskladitve pravilnika, ki ureja izdajanje diplomatskih, konzularnih in službenih izkaznic. Pravilnik se uskladi s tem zakonom v roku šestih mesecev od njegove uveljavitve.

K 23. členu

Določa začetek veljavnosti tega zakona.